

“मध्येन तनुमध्या मे मध्यं जितवतीत्ययं ।

इभकुम्भौ भिनत्त्यस्याः कुचकुम्भनिभौ हरिः” ॥

(७४१) प्रसिद्धस्योपमानस्योपमेयत्वप्रकल्पनं ।

निष्फलत्वाभिधानं वा प्रतीपमिति कथ्यते ॥

क्रमेण यथा ।

“यत्त्वन्नेत्रसमानकान्तिसलिले मग्नं तदिन्दोवरमित्यादि ।”

“तद्वक्त्रं यदि मुद्रिता शशिकथा हा हेम सा चेद्युति-

स्तच्चक्षुर्यदि हारितं कुवलयैस्तच्चेत् स्मितं का सुधा ।

धिक्कन्दर्पधनुर्भ्रुवौ यदि च ते किंवा बज्र ब्रूमहे

यत् सत्यं पुनरुक्तवस्तुविमुखः सर्गक्रमो वेधसः” ॥

अत्र वक्त्रादिभिरेव चन्द्रादीनां शोभातिवहनात्तेषां नि-
ष्फलत्वं ।

(७४२) उक्ता चात्यन्तमुत्कर्षमत्यत्कृष्टस्य वस्तुनः ।

कल्पितेऽप्युपमानत्वे प्रतीपं केचिदूचिरे ॥

यथा ।

“अहमेव गुरुः सुदारुणाना-

मिति हालाहल तात मास्म दृष्यः ।

ननु सन्ति भवादृशानि भूयो

भूवनेऽस्मिन् वचनानि दुर्जनानां” ॥

अत्र प्रथमपादे उत्कर्षातिशय उक्तः । तदनुक्तौ तु नाय-
मलङ्कारः । यथा । “ब्रह्मेव ब्राह्मणो वदतीत्यादि” ।

(७४४) मीलितं वस्तुनो गतिः केनचित् तुल्यलक्षणा ।